

[Kaj Andresen.]

sparedes, men blot overflyttedes fra det offentlige til forældrene, kan jeg vanskeligt se det hensigtsmæssige i den forringelse, der gennemførtes.

Indskrænkningen betød — og ved gennemførelse af forslaget blev dette oven i købet forbedret i forhold til det oprindelige forslag — for det første nedsættelse af bespisningsperioden fra hele året til kun 6 måneder, nemlig fra november til april; dernæst betød det, at der kun blev egentlig bespisning til de 6 af folkeskolens klasser; syvende klasse kan få mælk eller kan af lægen henvises til skolebespisning, medens de øvrige klasser ikke kan være med, og endelig betyder den gældende ordning i forhold til ordningen før 1951 en begrænsning af det beløb, som kan anmeldes til refusion pr. måltid mad eller pr. mælkeydelse — det var i 1951 fastsat til henholdsvis 65 og 20 øre.

De besparelser, der er opnået, er ikke af det store format. De godt 11 mill. kr.s udgift i 1950—51 blev til 8 mill. kr. og godt 8 mill. kr. i de to følgende år. Men det er forståeligt, om besparelserne bliver af begrænset omfang. Det er klart, at det apparat, kommunerne skal have til rådighed i 6 måneder af året, ville kunne udnyttes, så de sidste måneders bespisning blev forholdsvis billigere; en udvidelse til hele året vil af den grund være mere rationel. For de mange hjem, der i vinterhalvåret har indstillet sig på, at børnene får deres mad i skolen, medfører det en betydelig ekstraudgift og betydeligt arbejde, når de mange madpakker daglig skal smøres resten af året. Ikke mindst urimeligt føles det i en tid, i hvilken det bliver mere og mere almindeligt, at der på større virksomheder oprettes kantiner og marketenderier, hvor arbejdere og funktionærer kan få et billigt måltid mad, så man undgår indkøb til og tillavning af familieforsørgerens eller familieforsørgerens madpakke.

Jeg anser det også for et stort tilbageskridt i forhold til den tidligere ordning, at man

skød de ældste klasser ud af den egentlige bespisning; de er jo netop i den alder, hvor appetitten er størst og det derfor i hvert fald ikke er billigere at smøre madpakker til dem.

Jeg vil gerne takke den højtærede socialminister, fordi han ved fremsættelsen af det foreliggende forslag er vendt tilbage til ordningen fra før 1951, og jeg vil anse det for overordentlig værdifuldt, om vi nu kunne enes om en permanent nyordning efter de i forslaget optrukne linier.

Skolebespisningen rækker efter min opfattelse langt videre end til blot at være en social foranstaltning til hjælp for de vanskeligst stillede, børnerige familier, selvom også det spiller en væsentlig rolle. Det er klart, at i hjem, hvor der skal flere børn i skole, betyder smørrebrødspakkerne, når de skal tilfredsstille de ernæringsmæssige krav, en stor udgift og meget ekstrarbejde. Der er næppe tvivl om, at den pris, hvortil maden gennem skolernes store indkøb og rationelle tilrettelægning kan fremstilles for skolebespisningen, ligger adskilligt under, hvad maden vil koste den enkelte husmoder. Det vil man sikkert indrømme, når man ser, hvad f. eks. Københavns kommunes udgift er pr. måltid. Såvidt jeg erindrer, lå beløbet, da vi sidst behandlede loven i 1951, på omkring 50 øre pr. måltid.

Hvor både mand og kone arbejder ude, og det sker jo i et stigende antal tilfælde, er det en væsentlig lettelse for husmoderen ikke at skulle smøre madpakker, inden hun selv skal på arbejde, og denne lettelse gælder naturligvis ikke mindst de udearbejdende enlige mødre.

Men bortset fra de her nævnte store sociale værdier ved en skolebespisning er det største fortrin vel nok dens betydning på det ernæringsmæssige område. Mit parti er af den opfattelse — og det støttes heri af alle de mange udtalelser, vi under sagens forrige behandling i 1951 fik fra eksperter på dette område — at skolebespisningen har uhyre stor betydning for folkesundheden, sådan som det gælder i en lang ræk-